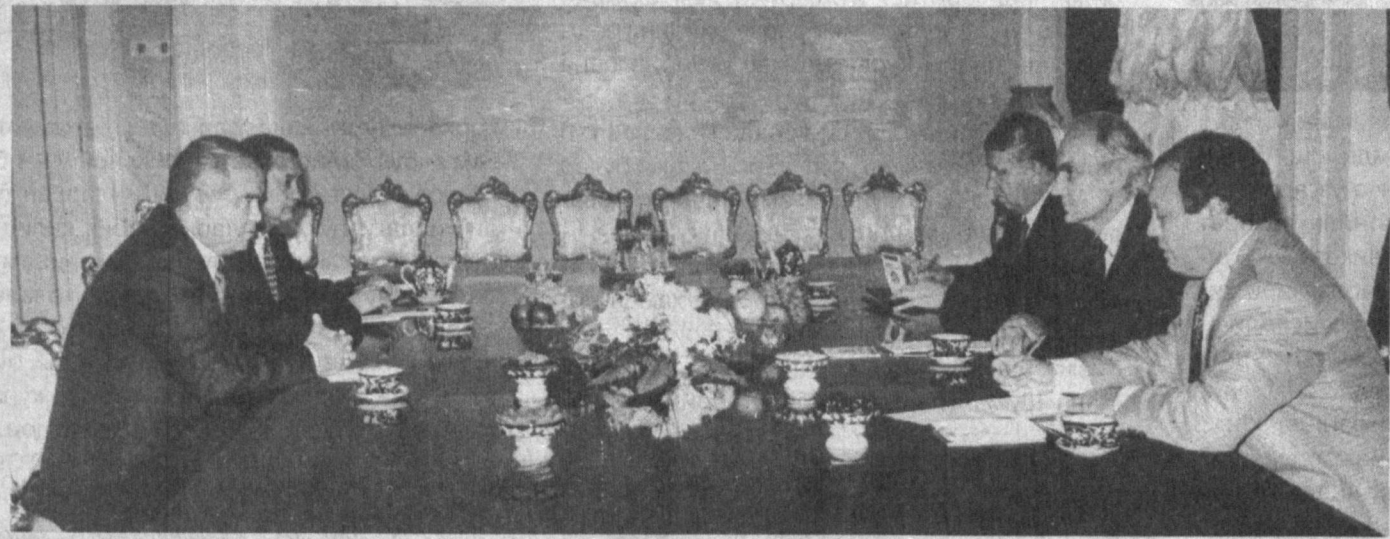

ПРЕЗИДЕНТ ҲУЗУРИДА ҚАБУЛ

СУРАТДА: қабул пайти.

А. Тўраев олган сурат.

10 октябрь куни Ўзбекистон Республикаси Президент Ислам Каримов Европада Хавфсизлик ва ҳамкорлик ташкилотининг Бош қотиби Вильгельм Хойнкни қабул қилди.

Мамлакатимиз раҳбари меҳмонни Ўзбекистонга ташрифи билан қутлар экан, Европада Хавфсизлик ва ҳамкорлик ташкилотининг ташаббуси билан республикада ўтказилаётган халқаро семинар нафақат Ўзбекистон, балки Марказий Осиёдаги бошқа мамлакатларда экология ҳолатини барқарорлаштиришда ҳисса қўлишига ишонч билдирди.

— Сиз бевосита иштирок этаётган мазкур анжуман яқинда Нукусда Орол денгизи хавзасини барқарор ривожлантириш бўйича ўтказилган халқаро семинар билан ҳамоҳангдир. Чунки Нукус семинарида қўллаб-қувватлаш ташкилотлари билан бирга ЕХТ вакиллари ҳам фаол иштирок этган эди,

— деди Ислам Каримов. Вильгельм Хойнк самимий қабул учун миннатдорлик билдирар экан, мустақил Ўзбекистон Республикаси эришган сиёсий, иқтисодий ютуқларини бутун жаҳон жамоатчилиги зур эътибор билан қўзғаб турганини қайд этди. Минтақадаги экология ҳолати масаласига тўғрисида, бу муаммони ечишда кўмаклашиш учун қўлидан келган барча имкониятларни ишга солишини айтди.

Қабул чоғида Ўзбекистон билан Европада Хавфсизлик ва ҳамкорлик ташкилоти ўртасидаги ҳамкорлик алоқаларини ривожлантириш билан боғлиқ масалалар муҳокама қилинди.

Қабул маросимида Ўзбекистон Республикаси ташқи ишлар вазирлиги А. Комилов иштирок этди. Минтақадаги экология ҳолати масаласига тўғрисида, бу муаммони ечишда кўмаклашиш учун қўлидан келган барча имкониятларни ишга солишини айтди.

Қабул чоғида Ўзбекистон

ҚИСКА МУДДАТ ИЧИДА

Ҳозирги кунда пойтахтимизда қўллаб-қувватлаш турар жой бинолари қурилиб, фойдаланишга топширилмоқда. Бу албатта шаҳримиз ҳуснига яна ҳам хўш бағишламодир. Ана шундай уй-жой биноларидан бири яқинда Форобий кўчасида қад қўтарди.

«Тошкентуниверинвесткор» корпорациясига қарашли уй-жой қурилиши трести бинокорлари мазкур бинада иш бошлаганига унча кўп бўлгани йўқ. Лекин шунга қарамастан қурувчилар бинани қисқа муддатда қуриб битказишди. Улар 9 қаватли бинада қурилиш-тиклаш ишларини бажарибгина қолмай, унда пардозлаш ишларини ҳам маромига етказишди. Қурувчилар бу борада айниқса сифатга эътиборни қаратишди. Шунинг учун умумий сатҳи 5 минг 944 квадрат метрни ташкил этган уйнинг сиртки ва ички қўриқини ҳозирги замон талабларига тўла жавоб беради.

Айни пайтда 87 та хонадон эгалари қурувчилар томонидан сифатли ҳамда бежирим қурилган уйга кучиб киришмоқда.

Гани ЕСЕНОВ.

УЮШМА ЙИГИЛИШИ

Тошкент шаҳар хотин-қизлар кўмитаси хотин-қизларнинг иқтисодий, ҳуқуқий билимларини ошириш, ишбилармонлигини қўллаб-қувватлаш уюшмасининг таъсис йиғилиши бўлиб ўтди. Ушбу уюшмага энг билимдон иқтисодчи олимлар, ҳуқуқшунослар ва ишбилармон тadbirkor корхона эгалари жалб этилган бўлиб,

уларга бугунги бозор иқтисодиёти шароитида шахримиз аёллари ўртасида иқтисодий ва ҳуқуқий билимларни кенг тарқатиш, тadbirkorлик фаолиятларини ривожлантиришга ёрдам берадиган уюшма аъзолари шайхотин-қизлар кўмитаси келгусида аёлларга оид барча масалалар бўйича маслаҳат—амалиёт маркази бўлиб қўлини қўйиши, кўмита қўшида ҳуқуқшунос мутахассис бўлиши ўринли экани ҳақида қимматли тақлифлар билдирдилар.

Уюшма уч гуруҳда иш олиб боради. Йиғилишда ҳар уч гуруҳнинг аъзолари ҳам сайланди ва уларнинг иш режаси белгиланди. Иқтисод фанлари доктори, профессор Санъат Воҳидов ва хотин-қизларнинг иқтисодий, ҳуқуқий билимларини ошириш ва ишбилармонлигини қўллаб-қувватлаш уюшмасининг раиси этиб сайланди.

Йиғилганлар хотин-қизлар фаолиятини янада ошириш, уларни давлат ва жамоат ишларига кенгроқ жалб этиш, иқтисодий, ҳуқуқий билимларини уларга чуқур сингдириш борасида биргаликда астойдил ҳаракат қилаётганларини билдирдилар.

Замира ТУЛАГАНОВА,

Тошкент шаҳар хотин-қизлар кўмитаси ходими.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВНИНГ ЕВРОПАДА ХАВФСИЗЛИК ВА ҲАМКОРЛИК ТАШКИЛОТИНИНГ «АТРОФ-МУҲИТНИ ҚАЙТА ТИКЛАШ» МАВЗУИДАГИ ХАЛҚАРО СЕМИНАРИ ҚАТНАШЧИЛАРИГА ТАБРИКЛАР

Европада Хавфсизлик ва ҳамкорлик ташкилотининг «Атроф-муҳитни қайта тиклаш» мавзусидаги халқаро семинари иштирокчилари — халқаро ташкилотлар вакиллари, Марказий Осиё давлатлари ва бошқа хорижий мамлакатлар делегацияларини самимий қутлайман.

Жаҳон жамоатчилиги ядро урушлари хавфини тугатиш, кимёвий ва бактериологик қўроқларни қўллашнинг олдини олиш, минтақавий зиддиятларни бартараф этиш учун тинимсиз саяё-ҳаракатлар қилишмоқда. Бу ўта муҳим тарихий вазифалардир. Бироқ, улар ҳам инсон ва табиат ўртасидаги муносабатлар уйғунлигини шайқошнинг равишида тиклаш заруратини инкор этолмайди. Назаримда, бу муаммо жаҳон ҳамжамиятининг янги, XXI асрдаги саяё-ҳаракатларининг асосий мазмунини ташкил қилади.

Биз мазкур семинар эзгу мақсад — минтақада экологик вазиятни барқарорлаштириш, Орол фожияси туфайли издан чиққан атроф-муҳитни тиклаш механизмларини ишлаб чиқиш, инсон ҳаёти ва фаолияти учун қўлай шарт-шароит яратиш йўлида муҳим қадам бўлишига умид боғлаймиз.

Асримизнинг бу долзарб муаммосига бўлган қизиқиш, бу муаммони ҳал этишга бўлган тегирин истақ, астойдил ҳаракат ва илмий изланишлар учун мазкур анжуман ташкилотчилари ва иштирокчиларига самимий миннатдорлик билдирарман.

Европада Хавфсизлик ва ҳамкорлик ташкилоти ва унинг Бош қотиби жаноб Вильгельм Хойнкнинг Тошкентда минтақавий буюр очилиш ҳусусидаги қарорини қутлайман. Биз бу буюр билан мустақам ҳамкорлигини Марказий Осиё минтақасидаги тинчлик, барқарорлик ва оқошланишнинг таъминлашнинг яна бир қафолати деб билимиз.

Семинар иштирокчиларига самарали ва муваффақиятли фаолият курсатишда, белгиланган хайрли вазифаларни бажаришда муваффақиятлар тилашга ижозат бергайсизлар.

СОҒЛОМ АТРОФ-МУҲИТ — БАРҚАРОР РИВОЖЛАНИШ ГАРОВИ

10 октябрь куни Тошкентда Европада Хавфсизлик ва ҳамкорлик ташкилотининг атроф-муҳитни тиклаш бўйича халқаро семинари бошланди. Семинарда Германия, Италия, АҚШ, Буюк Британия, Туркия каби ЕХТга аъзо унлаб давлатлар, Марказий Осиё республикалари ва бир қанча халқаро ташкилотлар вакиллари иштирок этмоқда.

Семинарни ЕХТнинг Бош қотиби доктор Вильгельм Хойнк очди. Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг биринчи ўринбосари Исмоил Жўрабеков Ўзбекистон Президентини Ислам Каримовнинг семинар иштирокчиларига йўллаган табригини ўқиб эшиттирди.

Шундан сўнг Вильгельм Хойнк «Халқаро ҳамкорлик ва ЕХТнинг атроф-муҳит муҳофазасига қўшган ҳиссаси» мавзусида маъруза қилди.

— Мазкур семинар ЕХТга аъзо давлатларнинг эътиборини Марказий Осиёдаги экология масалаларига, ҳусусан, бутун жаҳон учун хавф тугдираётган Орол денгизи муаммосига қаратиш, ҳамкорликда фалокатнинг олдини олиш йўллари кидириш имконини беради, — деди у. — Марказий Осиё, жумладан, Ўзбекистон халқи минтақадаги экология ҳалокатига қарши курашиш йўлида ёлғиз эмас.

Семинар иштирокчилари БМТнинг атроф-муҳит муҳофазаси бўйича дастурий фаолияти билан танишилди, минтақадаги экология ҳолатини яхшилаш масалаларини муҳокама этидилар.

Мазкур утган йили Тошкентда ўтказилган ЕХТнинг илк семинарида Марказий Осиё минтақасидаги иқтисодий, ижтимоий ва бошқа бир қатор муаммоларни ҳал этиш билан боғлиқ қўллаб-қувватлаш муҳокама этилган эди. Мазкур ан-

жуманда эса аниқ мавзу — минтақада атроф-муҳитни тиклаш, бу борадаги энг самарали йўллари излаб олиш ва уни амалга оширишда жаҳон жамоатчилиги билан кенг ҳамкорлик қилиш масалалари қўриб чиқилди.

Минтақавий хавфсизлик, иқтисодий, илмий-техник ва ижтимоий соҳалардаги ҳамкорлик масалалари билан шуғулланувчи мазкур нубузли ташкилот ўз фаолияти давомида атроф-муҳит муҳофазасига ҳам катта эътибор бериб келмоқда. Зеро, бутун минтақавий хавфсизлик ва барқарорлик нафақат сиёсий ҳамада ҳарбий омиллар, балки атроф-муҳит муҳофазаси табиий мувозанат ва инсон омилли билан ҳам бевосита боғлиқдир.

Шу боис ушбу семинарни яқинда Нукус шаҳрида ўтган Орол денгизи хавзасини барқарор ривожлантириш бўйича халқаро конференциянинг мантйқий давоми, дейиш мумкин. Семинарда Орол денгизи муаммоси Нукус конференциясида натижалари асосида ва БМТ доирасида муҳокама этилди.

Семинарнинг очилиш маросимида Ўзбекистон Республикаси Бош вазирини ўринбосари С. Саидхўсимов, ташқи ишлар вазирлиги А. Комилов қатнашди.

Семинар Ургач шаҳрида ўз иштини давом эттиради.

(ЎзА).

Суратли ахборот

ХОРИЖИЙ МУТАХАССИСЛАР ИШТИРОКИДА

1-Тошкент Давлат тиббиёт маси томонидан «Оғиз қасал-институтини Бутунжаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти ва «Дина Хандельс ГМБХ» фир-

каси» мавзусидаги анжуман ўз иштини бошлади. Уни институт ректори Т. Даминов ҳамда Ўзбекистон стоматологлари ас-

СУРАТЛАРДА: анжумандан лавҳалар.

Рустам Шарипов олган суратлар.

ПОЙТАХТНИНГ БИР КУНИ

Обуна-96

Эрта билан Азизахонларнинг эшиги тақилланди. Эшикни очганда бир йўлакда яшовчи Саидхон турарди.

— Бозовта қилганим учун узр, қўшнингиз. Кеча берган «Оқшом» газеталарингизни қайтариб олиб қилдим, раҳмат. Ундаги мақолаларни микиб ўқидим. Ҳа, айтмоқчи, эшитдингизми, газета ва журналларга келгуси йилга обуна ҳам бошланганди. Шу хабарни эшитиб миямга бир фикр келиб қолди.

— Қандай фикр экан, Саидхон, — деди Азизахон.

— Сиз ҳам жўжабирдек жонгиз, билар ҳам қўлиқилмиз. Ҳозирги бозор шароитида ҳамма ҳам яқка тарзда

БИТТА «ОҚШОМ» ИККИ ОИПАГА

обуна бўлишга қийналади. Шунинг учун уйлаб-уйлаб икки оила биргаликда келгуси йил учун «Оқшом» газетасига обуна бўлсак қандай бўларкин?

— Жуда яхши уйлабсиз, қўшнингиз. Мен бу гапингизга тўла қўшилман. Ахир эшигимиз эшигимизга турги бўлганда кейин, бир йўлакда истиқомат қилсак, икки оилага битта газета албатта етади-да...

Икки қўшнингиз бу гапларда дарҳақиқат яхши маъно бор эди. Нафисламбирини айтганда авваллари худди шундай одат бор эди, яъни бир неча оилалар, қўшнингиз, яқин дўст-биродарлар ўртада пул йиғиш билгаликда битта ёки икки газета ёки журналга абона бўлишар эди. Улар обуна бўлган навишларни навабати билан ўқитар эди. Шу жиҳатдан олганда Азизахон билан Саидхоннинг келгуси йил учун «Оқшом» газетасига биргаликда обуна бўлиш бўйича режаси шахримиздаги бошқа оилалар учун ҳам ибратлидир. Бундан ташқари талабалар ётоқхонасида истиқомат қилувчи ёшлар ҳам уч-

тўрт киши биллашиб ўзлари севган навишга обуна бўлишлари мумкин. Чунки азалдан бизнинг халқимиз бир майизини қирқ бўлиб еган аҳил халқ-ку...

Ҳа, шу кўнларда барча навишлар қатори «Тошкент оқшом» газетасига ҳам 1996 йил учун обуна кетмоқда. Шаҳримиз ва республикамиз ҳаётида, ҳамдустлик мамлакатларида ва жаҳондаги воқеаларда ўз вақтида хабардор бўлиш учун қўшнингиз, пойтахтимиз ҳаётида юз бераётган барча аниқликларни билишни истасан, «Оқшом» саҳифаларида айтиладиган маълумотларни ўқиганга ургатган мушаррафларимиз шу кўнларда истасан алоқа бўлишларига бориб қўласалар бир ояга, хохласалар уш ояга, хохласалар прим йилга, агар имкониятлари бўлса бир йилга обунани бийлаштиришлари мумкин.

Бунда биз юқорида айтиб ўтган усул ҳам албатта уларга маъжўл келиши турган гап. Шунинг учун азиз мушаррафлар, «Оқшом» газетасига обуна бўлишга шайқошнинг: «Тошкент оқшом»нинг индекси — 64690.

Бундан ташқари туманимизда 40 дан зиёд маҳаллалар мавжуд. Ҳозирги бозор иқтисодиёти шароитини ҳисобга олиб, улар газета ва журналларга биргаликда обуна қилинади. Туманимиздаги мавжуд алоқа бўлишлари учун қўшнингизга барча тушуини ишлари ҳамда қеракли қозғоларни расмийлаштириш учун ҳамма нарсга тахт қилиб қўйилган. Туманимизда келгуси йил обунаси уюшқоқлик билан олиб борилади.

Гулзода АБДУЛЛА қизи.

Ҳуқуқ-тартибот посбонлигида

КУН ТАРТИБИДА — ДОПЗАРБ МАСАЛАЛАР

Тошкент шаҳар прокуратурасининг мажлислари залида «Жиноятчиликка қарши кураш ва янги жиноят процессуал қонунининг амалиётда тўғри қўлланишини таъминлашда терговнинг сифат ва самарадорлигини ошириш тўғрисида» минтақаваро семинар йиғилиши бўлиб ўтди.

Унда Тошкент шаҳри ва вилояти, Жиззах ва Сирдарё вилоятларидаги прокуратура идораларининг маъсўл ходимлари иштирок этишди.

Дастлаб Ўзбекистон Республикаси тергов бош боксари тергов иши ишлар идоралари бўйича тергов ва назоратни таъминлаш бўйича катта прокурори Пётр Ким сузга чиқиб, «Прокуратура тўғрисида» янги қонун қабул қилинганлигидан сўнг утган уй илча унинг тadbirkor этиш борасида қилинган ишлар тўғрисида тўхталиб ўтди.

Республика прокуратураси уқув марказининг доценти, Тошкент давлат юридик институтининг кафедра мудири Израил Каплунонининг маърузаси суд экспертизаси масалалари ва тергов ишларини очиб бериш борасида унинг бугунги кундаги имкониятларига бағишланди. Нотиқ экспертизанинг янги турларидан ҳисобланмиш суд-фонекология жаравини ўтказишдаги эътибор бериладиган муҳим нуқталар моҳиятини очиб берди.

Ўзбекистон Республикаси тергов бош боксари катта прокурори Мавжуда Ражабова янги жиноят қонунини моддаларини тергов давомида уринли қўллаш, оғир жиноятларни тергов қилиш жаравини биринчи навбатда нималарга эътибор қаратиш лозимлиги тўғрисида гапириб ўтди.

Даврон ИСМОИЛОВ.

Иктисодиёт товарларнинг доимий харака-тидан иборатдир. Улар бозорларда янги мах-сулотлар, технологиялар, ахборот ва билим-лар асосида ишлаб чиқариш соҳасида ҳа-ракат қилади. Ҳар қандай жамият олдида ту-рувчи энг асосий муаммолардан бири, бу ха-ракати иктисодий манфаатлардан келиб чи-қан ҳолда ташкил этишдир.

Қандай товар ва хизматлар тўпламини жа-мийат эҳтиёжларини қондириш учун ишлаб чи-қариш зарур. Бунинг учун мавжуд ресурслар-нинг қайсиларидан фойдаланиш керак? То-варларни қандай усулда, қандай технология ва иш кучи билан ишлаб чиқариш зарур? Энг асосийси, шу ишлаб чиқарилган маҳсулот бо-зорда истеъмолчи эҳтиёжга мувофиқ ва эҳ-тиёж бўлсаю, уни қандай миқдорда ишлаб чи-қариш лозим? Ана шундай саволлар бозор иктисодиёти шароитида фаолият кўрсатаёт-

Тадбиркорларнинг сиртқи мактаби

МУВОЗАНАТ ТАРОЗИСИ

ган ҳар қандай фирма ва ҳўжалик юртиши-нинг турли шакллари билан шугулланувчи ки-шилар олдида қўндаланг бўлиб туради. Бу са-волларга жавоб топиш учун улар биринчи на-батда бозорни ўрганишлари, яъни иктисодда талаб ва таклиф деб аталадиган бозор кону-нига ғаро қилишлари лозим бўлади. Бу икки тушунча бозорнинг мавжуд бўлишини таъмин-лаб туради. Маҳсулот ишлаб чиқарувчи ҳар бир фирма харидорларнинг истак-эҳтиёжла-ридан келиб чиққан ҳолда ҳаракат қилса, у ўзининг қўндаланг мақсадида эришади. Фирма бозор талаб қиладиган маҳсулотни керакли миқдорда ишлаб чиқариши ва таклиф этиши ҳамда бу мувозанатни ҳар доим сақлаши ло-зим. Чунки талаб тўловга қобил эҳтиёждир. У бозорга чиққан ва керакли миқдорда пул би-лан таъминланган эҳтиёжни ифода этади. Ма-салан, кишилар телевизор ёки музлатгич со-тиб олмакчи бўлсаю аммо пули бўлмаса бун-дай эҳтиёж талаб эмас. Демак талаб шунчаки эҳтиёж эмас, балки тўловга қобил, пул билан таъминланган эҳтиёждир. Шунинг учун маҳсу-лот ишлаб чиқарувчи фирма бозор талаб эта-диган миқдорда ўз молини таклиф этиши

лозим. Акс ҳолда у маҳсулотларининг сотил-май қолиши ёки баҳоларнинг кескин пасайиб кетиши натижасида жуда катта зарар қўриши мумкин.

Талаб ва таклифнинг мувозанатда бўлиши соғлом бозор иктисодиётдан дарак беради. Талабнинг таклифдан оқшада қолиши баҳолар-нинг кескин кўтарилиб кетишига ва аксинча так-лифнинг талабга нисбатан оқиб кетиши баҳо-ларнинг пасайиб кетишига сабаб бўлади. Маълумки, бозор иктисодиёти рақобат асоси-да ривожланади. Шу сабабдан фирмалар кам-ёб маҳсулотларни кўпроқ ишлаб чиқаришга ва бозорни тўлдиришга ҳаракат қилади. Бунинг на-тижасида нархлар пасая боради. Харидорлар талабига мос баҳода сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш имкони туғилади, албатта.

Харидор иложи борица қиммат молларни камроқ сотиб олишга ҳаракат қилади. Бунинг ўрнига арзонроқ бошқа турдаги маҳсулотни ха-рид қилиши турган гап. Масалан, мамлакатда картошка етиштириш камайиб кетиб, гўшт етиш-тириш кўпайиб кетса, албатта бу ерда картош-канинг нархи оқиб кетади. Натижада истеъмол-чи картошкани эмас, балки кўпроқ гўштни со-тиб олади. Бу эса бирининг касод бўлишига олиб келса, иккинчисининг эса ривожланишига йўл очади. Шунинг учун бозордаги мавжуд та-лаб ва таклифни ҳисобга олмасдан ҳеч қандай фирма ёки тадбиркор ўз фаолиятини кенгайти-ра олмайд. Шундай қилиб талаб ва таклиф — бозор иктисодиётининг объектив ҳолатидир ва улар ўртасида мунтазам узвий алоқалар мав-жуд. Маъмур конун бозор муносабатларининг моҳиятини акс эттириди, уни билиш ва ундан фойдаланиш бозор иктисодиётини бошқариш учун гоёт муҳимдир. Шу нуктага назардан олиб қарасак давлат талаб ва таклифни жамият эҳ-тиёжларига мос равишда жиловлаб туради. Яъни бозорда маҳсулот камёб бўлса, таклифни рағбатлантириш орқали бозорни тўлдириш, мах-сулот ортиқча бўлганда таклифни жиловлаб ту-риш билан истеъмолчи эҳтиёжни қондирилади. Шу сабабли республикамизда ҳам истеъмол бо-зорини харидорлар маҳсулотлар билан тўлди-риш мақсадида ишлаб чиқарилаётган маҳсу-лотларнинг баъзи турларига имтиёзли солиқ-лар белгиланган. Айримларини иктисодий рағ-батлантириш чоралари қўрилган. Бозор ик-тисодиётининг талаб ва таклиф қонуни ҳар бир ишлаб чиқарувчи фирма, тадбиркор учун му-возанат тарозиси бўлмоғи шарт.

Ражаб МУСУРМОНОВ,

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академия-си Иктисодиёт институтининг аспиранти.

— Акциядорлик жамиятига ўтганимиздан сўнг ишчиларни маблағ ҳамда иш билан таъминлаш борасида бирмунча ўзгаришлар рўй берди, — дейди жамиятнинг назорат бўлими бошлиғи Маъмура Розикова. — Чун-ки уларнинг ўзлари қўшган маблағлари ҳи-собига қимматбаҳо акциялар сотиб олиш-ди. Албатта, аниқ натижа йил охирида аниқ-ланади. Лекин шундай бўлсада, ишчилар-нинг ишга бўлган муносабатларида катта ўзгариш бўлганини сездик. Баҳарилаётган ишлардаги сифат кўрсаткичи янада юқори даражага кўтарилди. Ҳозирги кун талабига қараб туриб маҳсулот сонига эмас, унинг сифатига алоҳида эътиборни қаратяпмиз. Жамоамизда ўз-ўзини назорат қилиш ҳам-да асосий маҳсулотларни чиқитга чиқариш ҳолларига барҳам берилаётир. Ҳар бир иш-чи ҳозирги кундаги таъминот масаласини тўғри тушуниб етмоқда. Биз асосан хом ашёни Россия Федерациясидан оламиз. Уни

Йил бошидан буйн шахримиздаги кўп-лаб корхона ва фабрикалар ўз имко-ниятларидан келиб чиқиб хусусийлаш-тирилди. Айримлари эса ҳиссасдорлик жамиятига айлантирилди. Шулардан би-ри Тошкент ойна-мебель корхонасидир. У ҳозирги кунда «Тошойна» акциядор-лар жамияти бўлиб фаолият кўрсатмоқ-да.

Мулкни—ҳақиқий эгасига ҲАФСАПА БИПАН ИШЛАНСА

юртимизга олиб келиш учун озмунча сай-ҳаракат қилинаётганлигидан ҳамма бохабар. Шу туфайли ҳам келтирилаётган хом ашё-нинг бир мисқолини ҳам нобуд қилмай, нуқ-сонсиз тошойна ва ойналар ишлаб чиқара-пмиз.

Бундан ташқари жамоамиз тадбиркорлик билан иш юритиш йўллари ҳам ахтариб топаётир. Бу борада тайёрлов цехининг бош-лиғи, ёш ходим Хусан Валиев гапириб бера қолсин.

— Ишлаб чиқариш жараёнида қанчалар кўп излансанг, шунчалик кўп нарсасга эга бўлар экансан. Албатта бунинг замирида энг авва-ло ҳафсапа билан иш юрита билиш керак, — дейди Хусанжон. — Авваллари ҳам фабрика-мизда аҳолига тошойна тайёрлаб ҳамда де-разалар учун ойналар кесиб берилар эди. Ҳизматнинг бу тури жуда кам бажариларди. Мана шу йил бошидан буйн айрим мебель

корхоналари бизлардан тайёр маҳсулотни кам қабул қилиб олаётганликлари учун биз кўпроқ аҳолига хизмат қилиш, улардан тур-ли хилдаги буюртмаларни қабул қилишни йўлга қўйдик. Буюртмаларни бажариш мудо-дати—аввало келишилган ҳолда, қолавер-са энг узоғи уч кун ичида адо этамиз. Хо-зирги кунгача 6 мингга яқин шундай бую-ртма бажарилди. Аҳолига хизмат кўрса-тишнинг бу туридан барча манфаатдор.

Гулзода МАМБЕТОВА.

СУРАТЛАРДА: «Тошойна» ҳиссасдорлик жамияти фаолиятдан лавҳалар: моҳир ойна қир-қувчи Бахтиёр Эшонхонов беш йилдан буйн шу ерда меҳнат қилади; гальваника бўлимининг оператори Зухра Абдуллаева ўз ишининг уста-си саналади; Муҳтарб Холмирова ва Ибо-дулла Файзиев сайқаллаган ойналарни яна бир қўздан кечиримокда.

Рустам Шарипов олган суратлар.

Юртбошимизнинг «Элим деб, юртим деб ёниб яшаш керак!» деган ота-шин сўзлари бугунги Ёшлар Иттифоқининг шиорига айланган. Республика-миз аҳолисининг ярмидан кўпроғини ўттиз ёшгача бўлган ёшлар ташкил этиши юртимизнинг том маънода навқирон давлат эканлигини тасдиқлайди. Ҳўш, бугунги тезкор давр ёшларининг уюшмаси бўлган Ёшлар Иттифоқ-ининг фаолияти қандай?

Тошкент шаҳар Ёшлар Иттифоқи кўмитасининг биринчи котиби Равшан Абдуқодиоров билан суҳбатимиз шу ҳақда бўлди.

Элим деб, юртим деб ёниб яшаш керак!

ДАВР ТАПАБЛАРИГА МОС ЙўНАЛИШДА

— Ёшларни ҳар томон-лама қўллаб-қувватловчи, уларнинг маънавий эҳтиёж-лари, дунёқарашларига мос жавоб бера оладиган Ёшлар Иттифоқининг бугунги кун-даги ўрни қандай?

— Ҳақиқатан ҳам, инсон қайси ёшда бўлмасин, у ўз тенгқурлари орасида бўлишни истайди. Чунки тенгдошлар ёки бир-бирига яқин ёшдаги одамларнинг дунёқарашлари, фикрлари ҳам яқин бўлади. Неча ёшли бўлмасин, тенгдош одамлар бир-бирларининг фикрларини тез тушунадилар. Шунинг учун ҳам барча ёшлар-нинг «бошини қовуштирувчи» бирор ташкилот бўлиши албат-та керак. Мабодо, агар айнан Ёшлар Иттифоқи бўлмаганида ҳам, балки бир неча турли-туман мақсадли ёшлар уюш-малари ўз-ўзидан пайдо бўла-вериши мумкин эди. Ёшлик — ўзаро фикр алмашиш, турли ишларда қимдандир маслаҳат олишга мойиллик қули давр ҳисобланади. Истиклолимиз билан тутилган Ёшлар Иттифо-қи эса буюк келажагимиз, озод юртимиз раванга йўлида ёш-ларнинг сай-ҳаракатларини бирлаштирувчи, йўналтирувчи ташкилот ҳисобланади. Бевоси-та Тошкент шаҳар Ёшлар Иттифоқи кўмитасининг фао-лиятига қарасак, битта мисол айтмоқчимиз: газетда турли ўмуҳалқ байрамлари муноса-бати билан туманлар йўқлама-си берилади. Эътибор берсан-гиз, ҳар бир туман ҳаёти ха-қидаги лавҳаларда Ёшлар Иттифоқининг фаолияти ҳақи-да ҳам илқ гапларни ўқийсиз. Бу ёшлар ташкилотига катта ишончдан дарак. Ёшлик — тан-да куч-ғайрат жўш урган давр. Қандай иш билан бўлмасин, ижобий режаларни, бирор тадбир уюштиришга ёки ўзи-га моо иш излабми — ёшлар-нинг турли-туман масалалар билан Ёшлар Иттифоқининг ту-ман кўмиталарига мурожаат қиладилар. Ва айтиш керакки, барча ижобий тақлифларга ал-

батта керакли мадад оладилар. Шундай қилиб Ёшлар Иттифо-қи — ёшларнинг энг серкатнов манзили, ишончли ҳамқори ва маслаҳатқўйидир дейишга тўлиқ асос бор.

— Равшан Тўйчиевич, Ёш-лар Иттифоқининг фаолияти-да комсомолдан фарқи ўла-роқ қандай янгиликлар, ўз-гаришлар бор? Албатта, таш-килотнинг фақатгина номи ўзгармаган бўлса керак?

— Ёшлар Иттифоқининг асо-сий мақсадларидан бири — миллий қадриятларимиз, тари-химиз, маданият, адабиёт ва санъатимизни чуқур ўрганиш, уларни ёшлар ўртасида тарғиб қилишдан иборатдир. Шу мақ-садда жойларда турли адабий-бадийи кечалар, маданий тад-бирлар уюштириш яхши анъа-наларимиздан биридир. Илга-ри «байналмилаллик» тушунча-си фақатгина бир ёқлама бўлар эди. Масалан, Марказда бирор ташаббус ёки тадбир бошлан-димми, бас, миллий руҳият, қад-риятларимизга мос келадими, йўқми биз ҳам қабул қилишга мажбур эдик. Ҳозир эса байнал-милаллигимиз ўзаро самимий ҳурмат, баҳамжиҳатликка асос-ланган. Бугунги кунда шаҳарда-ги Ёшлар Иттифоқи аъзолари 70 минг нафардан кўпроқ. Соғлом авлодни тарбиялаш, қадриятла-римиз, тарихимизни ўрганиш ва тарғиб қилиш борасида айни-са Чилонзор, Сергели, Микро-бод, Яқкасарой, Собир Раҳимов ва Юнусобод туманлари кўми-таларининг сай-ҳаракатлари эътиборга лойиқдир.

Шу билан бирга собиқ ком-сомолдан мерос қолган ижобий анъаналардан ҳам воз кечгани-миз йўқ. Масалан, «Бали, қиз-да куч-ғайрат жўш урган давр. «Қувноқлар ва зукколар», «Қамолот» курик-танловлари хо-зир ҳам ёшларнинг сеvimли тадбирларидан ҳисобланади.

— Давримиз тезкор, иш-чилармон ва тадбиркорлар замон. Ёшларимизда муста-қил ишлаш, шиддатли давр-га мос фикрлашга интилиш кучли. Шундай бир пайтда

ёшларнинг ишончи, эътибо-ри қай даражада қозониля-пти?

— Тўғри, ҳар хил феъл-ат-ворли, турли тушунчага эга бўлган ёшларнинг ишончини қозонмоқ осон эмас. Шунинг учун, айниқса ҳозирги мурак-каб даврда ёшлар тарбияси ҳар томонлама олиб борили-ши лозим. Масалан, «Ойла — мактаб» — маҳалла — Ёшлар Иттифоқи» ҳамкорлиги меим-ча, фақат ижобий натижалар беради. Ҳозирги даврнинг ўзи ёшларимиз руҳиятига мураккаб дунёқарашни шакллантирмоқ-да. Ёшлар Иттифоқининг ма-ҳалла кўмиталари билан ҳам-корлиги ёшлар билан боғлиқ муаммоларни ҳал этишда му-ҳим аҳамият касб этади. Ма-салан, Собир Раҳимов тумани-даги Беруний маҳалласида ёш-лар билан ишлаш тажрибаси ибратлидир. Маҳалла кўмита-сининг комиссиясида маҳалла-да яшовчи ёшларнинг тўлиқ рўйхати бор. Масалан, маҳал-лада бир йилгит ҳарбий хизмат-ни тугатиб келди, дейлик. Ун-га 15 кун муҳлат, шундан сўнг у декарми ё ўқишга қиради-ми, ишгами ёки бозорда — бу ҳақда тегишли маълумотнома-ни маҳалла комиссиясига кел-тириши шарт. Ишсиз ёшларга туман Ёшлар Иттифоқи томо-нидан мақбул иш жойлари так-лиф қилинади.

— Ёшлар Иттифоқининг келажақдаги фаолият йўна-лиши қандай?

— Бугунги ёшлар — Прези-дентимиз таъқидлаган келажа-ги буюк давлатимизнинг эртан-ги эгаларидир. Шунинг учун ҳам соғлом авлодни тарбия-лаш, бугун эришилаётган ютуқларга янгиликларни қўша оладиган ҳар томонлама би-лимли, муносиб ёшларни ка-мол топишга ҳисса қўиш — Ёшлар Иттифоқининг энг асо-сий вазифаларидан бири бў-либ қолади.

Суҳбатдош Бахтиёр ХАЙДАРОВ.

Излаган имкон топади

ЖУНЛИ ИПЛАР КўПАЯДИ

Тадбиркорлик билан иш юритаётган кичик ва хусусий корхоналарнинг ишлаб чиқараётган маҳсулотларига бўлган талаб янада юқори бў-либ бормокда. Чунки кичик корхоналар тайёр маҳсулотни чексиз миқдорда эмас, аксинча ке-ракли, талаб даражасида ҳамда харидорғир-лигига қараб туриб чиқаришаётир. «Гаффор» фирмаси қошидаги «Абдурахмон АЛП» хусусий кичик корхонасида меҳнат қилаётганлар ҳам худди шундай усулда ишлашмоқда.

— Ип йигириш дастгоҳларини кўнгилдагидек иш-латганимиздан сўнг машинада тўқиш ва қўлда тўқиш мумкин бўлган жунли ипларни кўпроқ чиқаришни йўл-га қўйдик, — дейди хусусий корхонанинг бош директо-ри Равшан Қосимов. — Аввалига ип йигириш билан Чукурсойдаги филиалимиз машғул бўларди. Ҳозирги кунда Чилонзордаги асосий цехимизнинг бирини худ-ди шундай жундан тайёрланадиган ип цехига айлан-тиряпмиз. Бу маҳсулотнинг хом ашёси қишлоқ жойларда боқилаётган қўйларнинг жунларидан тайёр-ланади. Жунлар қай ҳолатда бўлишидан қатъи назар қабул қилиб олиниб, даставвал қайта ишлов берила-ди, сўнг йигирилиб, ана ундан кейин ип ҳолатига кел-тирилади.

Ҳозирги бозор иктисодиёти шароитида ақл-идрок билан иш тутилмаса, кўп ҳолларда аттанг деб қолиш мумкин. Демокриманки, бугунги талаб гоҳо эртанги кунга тўғри келмай қолади. Шуни ҳисобга олиб, фир-ма мутасаддилари мавжуд гилам цехининг бир бўла-гини ип йигириш учун ажратиб беришди. Бир вақтлар гилам учун ўрнатилган йигирув дастгоҳлари қайта таъмирланиб дастлабки жунли ип маҳсулотлари чиқар-ила бошланди. Ипларнинг турли хозирча икки-уч хил-да бўлиб, улар ҳали сунъий бўяшга берилмапти. Чи-қарилаётган маҳсулотлар жунларнинг ранги қандай бўл-са иплар ҳам шундай чиқарилмоқда. Жамоамиз аъзо-лари бир кунда 200 килограмм табиий жундан 160-170 килограммдан ип чиқаришмоқда. Ипларнинг бир килограммлик баҳоси мавсумга ва талабга қараб эр-кин баҳоланади.

— Хом ашёни қаерлардан олиб келаяпсизлар?

— Республикаимизнинг кўплаб вилоятларида қўйчи-лик билан шугулланадиган фермерлар бор. Улар би-лан энди ҳамкорликни бошлаймиз. Чунки жундан ип йигиришни бошлаганимизга эндигина бир ой бўлай деяпти. Аҳоли ҳали бундан бебабар. Шунинг учун биз айрим жойларда қабул пунктлари очиб, ўша ерда жун-ларни навларга ажратиб қабул қилиб оламиз. Жун-ларни қабул қилиб олиш шарти топширувчининг их-тиёрида бўлади. Хохласа топширган жундан ип тайёр-лаб берилади, хохласа келишилган ҳолда ҳақ тўлана-ди. Қабул пунктлари очилгунга қадар фирмамизнинг бош биносида қабул қилаверамиз.

Йигирув цехига бош-қош бўлаётган Улуғбек Умаров 20 нафар ишчиси билан сифатли жунли иплар чиқари-б беришга бел боғлашган. Чукурсой бўлимидаги йигирувчиларнинг тажрибалари ортиб қолди. Унга Шўхрат Жонибеков раҳбарлик қилмоқда. Шундай қи-либ мавжуд иккита йигирув цехи ёрдамида қиш кўн-ларига қайта кўплаб миқдорда жунли иплар чиқари-ма.

Гули АБДУЛЛАЕВА.

Бугунги кунда ҳар бир корхона, ўзининг асосий маҳсулотларини ишлаб чи-қариш билан бир қаторда халқ истеъмол буюмлари-га ҳам катта эътибор бер-моқда. Чунки истеъмол бо-зорини ўрганиш ва шу асосда маҳсулот ишлаб чи-қаришни йўлга қўиш хо-зирги бозор иктисодиёти талабидир. Пойтахтимиз-даги Ўзбекистон қишлоқ ҳўжалиги машинасозлиги

ишлаб чиқариш бирлашма-си ҳам бозор иктисодиёти лари ишлаб чиқарилади. Кўлф, ошиқ-мошиқ, сантех-Юқоридагилардан ташқа-ри корхонада халқ истеъмол

Маълумки, бугунги кунда шахри-мизда дорихоналар сони бирмунча кўпайди, улардаги дори-дармонлар нархи ҳам турлича. Лекин «Соғлом авлод учун» халқаро жамғармаси тасарруфидаги дорихоналарда соти-лаётган дори-дармонлар бирмунча қиммат экани, ҳолбуки бу жамғарма асосан аёллар ва болаларни таъмин-лаб экан, унинг дорихоналаридаги нарх-наво аксинча арзонроқ бўлиши лозимлиги ҳақида мактублар олдик.

Бу ҳолга изох бериш мақсадида жамғарма директорининг илмий иш-лар бўйича ўринбосари Ф. Ғариб шундай дейди:

Мутасаддилар фикрича...

ДАВОЛАШДА САМАРАПИ

— Жамғарма тасарруфида жами 30 та дорихона мавжуд. Улардаги айрим до-ри-дармонларнинг қимматлиги сабаби шундан. Шундай дори-дармонлар борки, улар ишончли ва нуфузли фирмалар то-монидан ишлаб чиқарилади. Яна бошқа хил дорилар эса лицензия асосида тайёр-ланади. Иккинчиси таркибиде таъсир кўр-сатиш жараёнини камайтирувчи ортиқча моддалар бўлиб, уларни кўпроқ қабул қи-лиш талаб этилади. Жамғармаимиз эса си-фати моддий назорат қилинадиган, жаҳон

талабларига жавоб берувчи дори-дар-монларни сотиб олади. Ҳозирда бу борада биз «Ўзмедим-пекс», «Абу Али ибн Сино ва табобат» ҳиссасдорлик жамияти, Германиянинг «Гермед», «Мерк», «Шеринг», Франция-нинг «Инотек», Даниянинг «Ново Норди-ск» ва бошқа ташкилотлар билан ҳам-корлик қилмоқдамиз. Улар ишлаб чиқар-ган дори-дармонлар таъсир самараси юқори бўлиб экологик соф хом ашёдан энг замонавий технологиялар асосида тайёрланган. Улар ҳақиқатан ҳам ли-цензия билан чиқариладиган дори-дар-монларга нисбатан бирмунча қиммат, ле-кин самараси жуда юқори. Масалан «Ли-ли» (Германия — АҚШ) фирмаси махсу-лотлари оғир юқумли хасталикларни да-волашда бошқа дориларга нисбатан да-волаш муддатини икки-уч баробарга қис-қартиради. «Коргарда» (Германия) фир-масида ишлаб чиқарилган битта таблет-ка кўкрак қафаси хасталигини даволаш-да лицензия асосида ишлаб чиқарилган икки ёки уч таблетка ўрнини босади.

Шунингдек Европа мамлакатларида тайёрланаётган дори-дармонлар, хусусан шамоллаш ва бронхит хасталикларида қўлланиладиган ампициллин, бисептол кабиларнинг самараси бошқа жойда иш-лаб чиқарилаётганларидан 2-3 баробар юқори. Бундан ташқари дорихоналари-мизда «Ля рош», «Берлин Хеми», «Стер-лин Хелл» фирмаларининг ҳам дорилари мавжуд. Улар шифокорларимиз наздида ҳам ўз сифати, ортиқча таъсир кўрсат-маслиги, тез ва самарали даволаши би-фати моддий назорат қилинадиган, жаҳон

Шаҳримиздаги 299-мактабда информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари фани 8-11-синфларда ўргатиларди. Уштан йилдан бошлаб бу фан 5-6-7-синфларда ҳам ўқув дастурига киритилди. СУРАТДА: фан мўлалими Машҳура Расуллова 4 на 6-синф ўқувчилари Жаҳонгир Маҳмудов ҳамда Оқдод Амиркушевлар билан машғулот пайтида.

Равшан Абдуқодиоров олган сурат.

ишлаб чиқарилади. Кўлф, ошиқ-мошиқ, сантех-

Юқоридагилардан ташқа-ри корхонада халқ истеъмол

Ижтимоий ҳимоя — амалда

НОГИРОНЛАР УЧУН

ника жиҳозлари, уч хил от-вертка, чела, банка учун пластмасса қопқоқлар, то-гора ва бошқалар шулар жумласидандир.

буюмларининг янги хилла-ри ишлаб чиқаришга қўйил-моқда. Бирлашмада яқинда ишлаб чиқаришга қўйилган, ҳар хил ёшга мўлжалланган

ногиронлар қўлтиқтаёгини бунга мисол тариқасида «елтирса бўлади. Бу ерда шуни ҳам айтиб ўтиш ке-ракки, шу бугунга келиб бу ҳассаларга буюртмалар жуда кўплаб тушмоқда. Корхона буни ҳисобга ол-ган ҳолда келажақда бу маҳсулотларни кўплаб иш-лаб чиқаришни мўлжалла-моқда.

Ғулом ЮСУПОВ.

Бундан йигирма йилча олдин «Ғунча» журнали бош муҳаррири Яйра Саъдуллаева қақиртириб қолди. Нима ишлари бор экан деб етиб бордим. Журналга янги ҳикоя топишганман. Бирор фикр-мулоҳаза пайдо бўлдимикан. Нима бўлгандаям бош муҳаррир. Ризку рўзимиз газет-журнал билан боғлиқ. Унда наشريётда ишлардим. Яйра опа мени қуриши билан-самимий сўз бошлади:

— Сафаржон, сизни қақиртирганим, йил охирида қолаятти. Биласиз, журналимиз кичикнотойлар учун ҳар йили турли танлов-қўриқлар ўтказиб туради. Расмлар, ўзи ясаган турли уйинчоқлар учун. Бухоролик болалардан ҳам анчагина қолибларимиз бор. Сиз эса бухоролик муаллифларимиздан.

— Домласини қаранг-а,— деб ҳайрат билан тикилишди.

Мен бўлсам тилимни тишлаб юрибман. Эрталаб мактабга бордик. Тегини совга-саломни топишриб, ҳужжат олдим. Яна бир қолиб ўқувчи Шофиркон томонда экан. Ҳамро ака машинасида Шофирконга бориб, ёзувчи Аҳад Ҳасанин толдик. Иброҳим Мўминов ўқиган мактабда учрашув ўтказдик. Навбатдаги йўл Олот томонда. Домлани шунча жойга ким олиб боради. Аҳад акани аврашга тушдим:

— Аҳад ака, сиз катта ёзувчисиз. Бу киши эса катта рассом. Олотга бориш керак.

Аҳад Ҳасан тезда кўнди. Машинасини берди. Биз Олот қайдасан деб йўлга чиққанда қоронғу тушиб, ёмғир уриб берди. Йўл зим-зиё. Қорақўл туманига соат ўн-

ЖАЛОЛИДДИН. Дўстим Убайдулла, сиз мендан анча кичик бўлсангиз ҳам, ўзингизга қарамай худди Робинзон Крузога ўхшаб кўчаларда мол нухса бўлиб юргангиз юрган. Соқол қўйишингиз ҳам йўл-йўриги борку, ахир!

УБАЙДУЛЛА. Тўғри айтасиз. Эрак киши ҳам кўчага чиқса мундоқ ўзига қараб, соқолини олиб чиқиши керак. Аммо «Сўз кўрки—мақол, йигит кўрки—соқол», деган гаплар ҳам бор, ака. Бесоқолман деб ҳадеб менга маломат қилаверасизми, ака?

ЖАЛОЛИДДИН. Кечирасиз, менда шарму ҳаё бор. Сартарошга қанча пулим кетса ҳам икки кунда бир соқолимни олдириб сўнг ишга бораман. Очиги сиз билан кўчада юришга ҳам уялман, ука. Алдар кўсага ўхшаган одамсиз, ука. Ўша тўртта соқолингизни на олмасиз, на юлиб ташлайсиз.

УБАЙДУЛЛА. «Авалл ўзингга бок, сўнгра ногора қок», деганлар. Мен ҳам сиз билан кўчада юришга, бирор жойга

боришга уялиб қолдим, ака. Кўчадаги яхши одамлар сизни танимай мендан бўларди, деб орқангиздан қулиб қўйишди.

УБАЙДУЛЛА. Билар-билмас пайровларни қилавериб жигимга те-

лар, ўзи жунглику, унинг гапи нима бўларди, деб орқангиздан қулиб қўйишди.

УБАЙДУЛЛА. Билар-билмас пайровларни қилавериб жигимга те-

Аския

ОРАСТАЛИК ПАЙРОВИ

ЖАЛОЛИДДИН. «Дайди» ҳам сизга ўхшаган бир одам. Мени кечирингу ўрмондан қочган қор одамага ўхшаб қолаясиз.

УБАЙДУЛЛА. Сиз билан ўтириб бир пиёла чой ичишга ҳам уялман. Сизга ўзи бир нарсаси бўлганов: на бошингиздан соч чиқади, на юзингиздан соқол!

ЖАЛОЛИДДИН. Билган одам сизни тўғри тушунади. Баъзи билмаган-

гаверманг. Уста кўшнимга этиб, сизни таг-тутингиз билан нақ қирдириб ташлайман қўяман-а!

ЖАЛОЛИДДИН. Хай-хай, бу шашингиздан қайтинг, ука. Ўша кўшнингиз асли деҳқоним дейман, яхши ишламайдиган бошингиздаги сочингизни олиб, соч ўрнига пахта экиб қўя-қолипти, зангар.

УБАЙДУЛЛА. Сизга ўхшаб, сартарошдан қочиб, чет элликларга тахас-

суб қилиб сочинини ўриб юрайми-а, ака?

ЖАЛОЛИДДИН. Модала, модала. Соқол ҳам модала. «Соқол қўйган билан асли мулла бўлармиди?» деган қўшқ ҳам борку, аммо соқолсизда сабр йўқ, деган гап ҳарқалай сизгагина тегини бўлса керак-а!.

УБАЙДУЛЛА. Оббо эчки соқол-ей! Майли, орасталик ҳақида бирор бўлса ҳам билиб-билмай ўзаро сўз ўйини қилдик. Сизнинг ашулангизга қойилман, ака. Нукул ўзингизга ўхшаган «тепакалларни» қўрибқў ашула қилганингиз қилган. «Соч эмас бу шаршара, шаршара», деб.

ЖАЛОЛИДДИН. Сиз гапни бошқа ёққа бурманг, ука. Сиз соч соқолингизни ҳеч уста сартарошларга олдириб берманг. Нукул арзон усталарни қидирганингиз қидирган. Е пулингиз кам, ё жонингиздан тўйгансиз, нўноқ устамга кириб: «Хоҳлаган жонингиздан қириб олаверинг» дейдиганлардан чиқиб қолдингиз, суф, сизга-ей!

Абдулла ТОЛИПОВ, меҳнат фахрийси.

ДОМПАЖОНИМ

БЎЛГАН ВОҚЕА

Шу совга-уйинчоқларни ўз эгаларига топишриб келсангиз. Бир-икки жойда учрашув қилиб, шу совгаларни ўз эгаларига тантанали топишасизлар. Сизга шерик ТП бўлади.

— ТП?
Опа қулди.
— ТП бу бизнинг техник муҳарриримиз Турсунпўлат Холмуҳамедов. Қисқача қилиб, у кишини бу ердигилар ТП дейишди.

Рози бўлдим. Кечқурун ТП билан йўлга чиқишга қарор қилдим.

Вагонга ҳам чиқдик. Вагон оғаси (проводник) бизни алоҳида эҳтиром билан кутиб олди. Гонг вокзалига етгунча вагон оғаси ТПга алоҳида эътибор бериб турди. Поезддан тушдик. Қаёққа бориш керак? Автобўсга ўтириб, тўғри «Бухоро ҳақиқати» газети қаёқдасан деб йўлга тушдик. У йилларда газета муҳаррири, раҳматли Тошпўлат Ҳамид эди.

Тошпўлат аканинг хонасини очиб кирдик. Ҳеч кимга қарамай пальтолари ечиб илгичга илдик. Кейин билсам, Тошпўлат ака лутучка ўтказётган экан. Бизнинг дадил киришимиздан айниқса, ТПга Тошпўлат аканинг кўзи тушгач, қараёт бўлиб қолди.

— Сизларга жавоб,— деб ҳодимларини чиқариб юборди.

Кўришдик. Мен шеригимни таништирдим.

— Бу киши «Ғунча» журналининг техник муҳаррири бўладилар. Турсунпўлат Холмуҳамедов деган акашонимиз.

Тошпўлат ака нима деганимни аниқ эшитдим-йўқми, буни билмайман. Менга юзланди.

— Сафар, домла билан келгонинг яхши бўлди. Энди бир жойда қўй ташкил қилайлик. Яхшии, сенинг юртингга борамиз. Ромитонга. Ҳозир, Яхши Наврўзга сим қоқаман. (Яхши Наврўз туманининг биринчи котиби эди).

У киши дарҳол Ромитонга сим қолди. Иккинчи котиб Нусрат Ҳикматовни топди. Гушакда тушунтирди:

— Нусратжон, Сафар Барноев Тошкентдан ўз домласи билан келган. Бирор жойда қўй ташкил қилинглр. Ҳозир етиб борамиз.

Бизни иккинчи котиб Чориқулбой кўприги олдига кутиб олди. Тўғри Ҳамро Саидов раҳбарлик қилаётган йирик ҳўжалик сари бошлади. Чоп-чоп бошланди. Ҳамма кенг елкали, калласи катта, оқ соч «домла»га қарайди. Чой тайёр экан. Домлани Тошпўлат ака, иккинчи котиб тўғра олиб ўтти. Мундайроқ жойдан менга тегди. Алам қиладигани бу ўзимизники деб мен билан бировнинг иши йўқ. Чой қуйилди. Кўп ўтмай биллур қадахлар тўлдирилди. ТП менга қаради.

— Сафаржон, мен кўп ичмайман.
— Олаверинг,— дедим ижирганиб.
— Йўқ, мен кўтаролмайман,— деди домлам тушмагур.

Соқий кўл силтди.

— Олаверинг, домла, буюғи ромитонча...

— Нимага,— ТП менга юзланди.

— Хурмачага сиққунча,— жавоб бердим.

Оз-оздан олинди.

Анчадан кейин меҳмон зерикмасин деб домлани биллилард хонага бошлади. Тошпўлат ака бир-икки кўл ўйнагач, газета чиқиши керак деб, шахарга қайтди. Қоронғу тушгач, Ҳамро Саидов бизни меҳмонхонага етаклади. Яхшии бизнинг уйга кетамиз деб туриб олдим.

— Уйингда домлани кутиб оладиган шароитинг йўқ, ука,— деди Ҳамро ака.

— Борамиз,— деди домлаимиз...

Шу кеч бизнинг уйда меҳмон бўлдик. Қайси бир ҳамқишлоқ тўйига ҳам бориб келдик. Уйдагиларнинг, айниқса, ҳамқишлоқларнинг оғзи қулоғида.

ларда етиб бордик. Бирортани танимаймиз. Эсимга Олотда яшайдиган дўстим Ибройим Авлиёқулов тушди. Қорақўлдан унинг уйига сим қолдик. Хайрият бор экан. Кишлоқма-кишлоқ юриб, унинг уйини толдик. Кеч бўлса-да Ибройим дарвор тараддудга тушди. Домлани хурсанд қилиш учун оёғининг тагига қўй сўйди. Баъзи-жамшид билан тонг отди. Бу орада ТП «Менинг жияним район сельхозтехникасида бош инженер бўлиб ишлайди» деб қолди. Буни эшитган Ибройимнинг қўшниси колхоз ҳосилоти, инженери етиб келди. Кўплашиб қолдик. Энди домла талаш бўлди. Меҳмондўстлик ўз йўлида, жиянинг туман қишлоқ ҳўжалик техникаси бошқармасида ишлаши колхоз муҳандисини анча шошириб қўйди. Бу дунёда илмж деган нарсаси бор. Тоғаси қўлимизда. Ҳосилотнинг қўм этагида жойлашган уйда домлани кутишди. Домланинг келганини эшитган колхоз раисаси ҳам кўп ўтмай даврага қўшилди. Домла тўрда, суҳбат авжиди. Бирдан раиса ТПга юзланди.

— Домлажон, колхозга техника етишмайди. Узоқдамиз. Иккитагина ДТ тракторини бизга юборинг. Тошкандан ўзингиз ажратинг. Йўқса бизга етиб келмайди. Йўлда уриб қолишад.

Домла менга қаради.

— Сафаржон, шуни бир ерга ёзиб қўйинг.

— Ҳм,— дедим лабимни тишлаб. Ҳатто— қанақа одамсизлар деб бақиргим келди. Мен не азобдаман, домла жиддий ваздасини менга бюрганини эшитиб, раиса қувониб кетди.

— Бундан кейин домлажон, тўғри сизга борамиз,— деди муҳандис билан ҳосилот.

— Тўғри, «Ғунча»га борасиз,— деб пичирладим.

ТПнинг жияни етиб келиб, бизни техника омиборхонасига бошлади. Бизга янги тракторларни кўрсатишди. Баъзи бир қисмлар етишмаслигидан нолишди. Каттаю кичик домланинг оғзини пойлашди, ТП тушмагурни жим.

— Моҳи Хоса атрофида домлага қўй берайлик,— деган шивир-шивир бошланди. Қулайми-ўлайми деганларидек, бирортага тушунтириб бўлмайди. Ҳамма домлани техника бўйича энг катта муҳаррир деб қабул қилди. Ҳал қилувчи шахс. Бунинг устига гавад, салобат... Юз километр йўл босиб, Моҳи Хосанинг энг салкин жойига етиб келдик. Домла атрофида казо-казолар. Ҳаммада бир илинж: битта-яримта янги техника ўндириш, Мен билан ҳеч кимнинг иши йўқ. Ўзимизники...

Илтифот жиддийлашиб кетаяпти. Кетамизга тушдим. Бўлмади. Бизни Бухоро аэропортига кузатиб қўйишди. Тошкентдаги илк ташвиш бу ерда ҳам оппа-осон ҳал бўлди. ТП аэропорт ичкарасига кириши билан чипта сотувчи аёл ўрнидан турди. Домла қатор турган одамларга эътибор бермай, тўғри аёлнинг қўлига «Пресса» деган ҳужжатни узатди.

— Два билета.

Чипта сотувчи дарҳол «два билет»ни домлага узатди.

Навбатда турганлар жим қолишди. Кузатиб келганлар бошини сарак-сарак қилиб бир-бирига им қолди.

Аэропорт хизматчиси бизни депутатлар хонаси орқали иззат-икром билан самолётга олиб чиқди.

Пастда эса кузатувчилар тебранганча кўл силкитиб қолишди.

Самолёт кўтарилгач, мен домлани туртдим:

— ТП ака, қалайсиз?

У жавоб берди:

— Яхши одамлар экан.

Кўп ўтмай домлажон бўлиб қолган акашонимиз ўриндиққа жойлашиб олиб, хуррак ота бошлади. Мен ҳам у кишидан ўчимни олдим. Стюардесса олиб келган икки стакан сувни унга билдирмай кетмакет ичдим.

Сафар БАРОНОВ.

КУЛИНГ ДУСТЛАР,

УМРИНГИЗ УЗУН БЎЛАДИ

Юсуфжон қизиқ ШАКАРЖОНОВ.

Ҳазил шеърлар

ИННОҚЛИК

Қайнона ва келиной,
Бир қуёш, бири ой,
Имо қилса қошу қўз
Жилмайиб майин-майин,
Анлар бир-бирин тайин,
Айтмасдан бир оғиз сўз,
Она унга нур берад,
Келиндадур барака.
Иккаласи ясан-тусан,
Боришар тўй-маърака.
Она бўлса ёнган шам,

Келин унинг сояси.
Ахир ширин сўз, дўстлар
Тинч турмушинг дояси.
Дастурхон тепасида
Олинг,— деса қайнона,
Келинпошша шу захот
Олинг,— дер,— жоним она.
Келинпошша, қайнона
Ширин ўтар ҳаёти.
Унда тинчлик-барака,
Шудир турмуш баёти.

РОСТОН БУВИ УГИТИ

Шириним, бунчалар ҳам
Бағритиш бўлмасангиз,
Қайнимни қариндошга —
Улфатга қўлмасангиз.
Севиб, ушбу йигитга,
Хохлаб теккан бўлсангиз.
Қамиб қолмайсиз ахир,
Эр хурматин қилсангиз.
Чикмоқ бўлса кўчага,

Йўлида бўласиз гов,
Бошлагайдирсиз қов-ков.
Бозордан сотиб олган,
Бўлса агар балдангиз.
Пешонага тегадиган
Чертқини ҳам уйлангиз.
Бу дунё хисобидан,
Уйлаб босинг қадамни.
Ширин турмуш баёти,
Ютиб юрманг аламини.

ИГВОГАРГА АЙТГАН

Ховлида сўринг бўлак
Утирган туринг бўлак
Ишонган эуринг бўлак
Мендан нима истайсан?
Козон-юноғинг бўлак
Ахлат-пучоғинг бўлак
Тутган пичоғинг бўлак
Мендан нима истайсан?
Борар бозоринг бошқа
Ўлчов, торозинг бошқа
Қўнғил-оразинг бошқа

Мендан нима истайсан?
Келсанг турини берсам
Орак кўримни берсам,
Не десанг, жўнга йўйсам
Мендан нима истайсан?
Сен уйлаб кўринг бирок,
Хар ишинг тағичаток.
Надоматга уралаиб,
Бир кун илғиз қолиб,
Ютиб юрманг аламини.

Ортиқбой ЮСУПОВ.

— Бутун қизиқчилигини қўйиб бир мусиқагил қўйилган-чи, ишқилиб қулаб бўлиб қолмасак бас.

ИКИР-ФИКРЛАР

Бир дайди иккинчи дайди-га деди:

— Сен аввал мендан «Турмушинг қалай» деб сўра.
— Ҳўш, турмушинг қалай?
— Асти сўрама...

Бир талаба ўқитувчига салом бериб ўтгач, шериги унга деди:

— Негга унга салом бера-сан, ахир у бизга дарс ўтмайди-ку?

— Анави домла намунча хабар қилинчи юрди-а?

— Бечоранинг бола-чақаси кўпир-да! Лекин дарсни шундай яхши тушунтирадики... гаплари ҳам жуда беозор, мулоим.

— Кийинишдан ўқитувчи-га ҳам ўхшамайди.

— Ундай дема, гап кийим-да эмас!

— Намунча унинг тарафини олиб қолдинг? Ё бирор гап борми ўрталарингда?
— Бор. Имтиҳон...

Биринчи курс талабаси иккинчидан сўради:

— Шу тил ва адабиёт ўқитувчисини сир кўргани кўзим йўқ-да!

— Негга?

— Шарм-ҳаё, ор-номус,

одо-ахлоқ ҳақида кўп гап-ради, пад-насихат кўп қила-ди-да!

Орадан беш йил ўтгач, икки дугона яна учрашиб қолдилар.

— Қани энди ўша домлани бир кўрсам эди-а? — деди бири.

— Негга?

— Барака тоғурнинг ҳам-ма айтганлари тўғри экан...

Хусанбой ТОЖИМАТОВ.

НАРОДИЛАР

Сизни деб дostonлар ёзгани севинг,
Сиз учун чўп каби озгани севинг.
Осмондаги ойни узгани севинг.
Мени севмасангиз майлига.
«Мени севмасангиз майлига» — Салим АШУР.

Сизни деб ақдан озгани севинг,
Сизни деб чўлда қудуқ қазгани севинг.
Сизни ҳар ён мактаб ёзгани севинг,
Мени севмасангиз майлига.

Азалдан ошқлар тақдирини чигал,
Қайси Қайс етишган, айтнинг, Лайлига.
Майли, сиз, қимларга тегсангиз тегинг,
Менга тегмасангиз майлига.

Севинг хор қилган ўғмасин,
Боши ҳеч гавгодан тинмасин.
Илоҳлар, чаёлар қасмин
Хузур не, ҳаловат билмасин.
«Қарғиш» — Бибисора ТУРБОВА.

Севинг хор қилгани,
Тишласин қўлтирган ит.
Шоҳасин ола ҳўкит,
Таласин ари-ю битлар.

Севинг хор қилганда
Оқармасин ҳеч қоса.
Боши гўрбатдан қиқмай,
Қўйналиб устун роса.

Севинг хор қилгани
Овқати бўлсин захар
Қийилсин қўрқиндан
Омин! Оллоху Акбар!

Фараз қилинг, йўқман сиз учун
Фараз қилинг, эмасман мавжуд,
Етса керак ўзимга кучим
Севганим йўқ, дардим ҳам унут.
«Фараз қилинг» — Бибисора ТУРБОВА.

Фараз қилинг, мен сизни ҳатто,
Қўрмаганман ҳам.

Чикмаганман учрашуга ҳеч,
Бўлмагансиз, «фалончи» акам.

Фараз қилинг, ҳеч гап ўтмаган,
Сиз бугундан менга етти ёт.

Айтганимдек ўрис оғалар:
«— Энди силла бизники «расчёта».

Ўткир САИДОВ

БИР ЧИМДИМ ҚАҲҚАҲА

— Бугун ишдан кечроқ қайтаман, хотин...

— Гапингизга қатъий ишонсам бўладими?!

— Жалли чиққан ота ўғлидан сўради:

— Иккинчи тузатишни ҳеч ҳаёлингга келтирмасанми ўзи?

— Мен нима ҳам қила оламан, ахир сифф журнали доим ўқитувчилар хонасида сақланади-ку.

— Мен берган дорининг сизга нафи тегдими?

— Эҳ-ҳе, бундан ҳам фойдали дори бўладими. Шу дори туфайли ўғлимнинг йўтали қолди, меннинг елкаминг оғриги йўқ бўлди. Ортиб қолганга хотиним дераза-ойналарни чинидек қилиб ювиб қўйибди.

Қамқондадан ётган маҳбуснинг хотини бошқидан эрининг оғлиги ёмонлашганга туфайли унга энг енгил иш буюришни илтимос қилибди.

— Яна қанақа енгил иш керак эрингизга,— жавоб берибди бошиқ,— ахир у қороз хат жилдларни елимлаб ўтиради-ку.

— Шундайми? Ўзининг айтишича тун билан аллақандай чуқурни қовлаб чиқар эмши!

— Агар ҳадеб ичавермаганинда, аллақачон оддий аскар эмас, сержант бўлиб кетардинг!

— Ҳм, толган гапини-чи, мен ичиб олсам ўзини генералдек ҳис этаман!

Қариб қолган онахонга миллионер деди:

— Трамвайдан сакраганингиз учун жарима тўлайсиз, холажон!

— Уғлим, мен трамвайдан сакрамадим, ундан тушиб қолдим, холос.

Чучукмия ўсимлигини Марказий Осиёнинг кўпчилик ҳудудларида учратиш мумкин. У ариқ, дарё бўйларида, тўқайзорларда, қумли тоғ қияларида, экинзорларда беғона ўт сифатида ўсади. Чучукмия турлари кўп йиллик, бўйи 50-100, баъзан 200 сантиметрга етadиган ўсимлик. Ер усти қисми кучли тараққий этган бўлади.

Чучукмияни қизилмия, ширинмия деб ҳам аташади. Русчада «Солодка», «Лакричник», «Лакрица» номи билан юритилади. «Солодка» сўзи грекчадан келиб чиққан. Грек шифокори Диоскорид уни глицирриза деб атаган, яъни ширин илдиэ, деган маънони англатади. Хитойчада уни «Хунгир ганьцао» яъни «Ширин ўт» деб номлашади.

Гёёнинг 17 тури мавжуд. Баъзи турлари Шарқий Осиёда, Австралида ва Америкада учрайди. МДХда 7 та тури бор. Гёёнинг бу турлари Оврупаннинг урта ва жанубий вилоятларида, Марказий Осиёда ва Кавказда ўсади.

Республикамизда 3 тури учрайди. Оддий чучукмия тури жуда кўп тарқалган. Уралдаги чучукмия тури Сурхондарёда ўсади. Табобатда асосан илдиэи ишлатилади. Гёё илдиэи таркибда турли хил маъданлар бор. Флавоноллар, стероидлар, гликозидлар, глицирин ва ликвиритозил каби моддалар гёёнинг беғоа ҳажати ҳисобланади ва шулар тўғрисида у шифо беради.

Гёё илдиэи саноатда кенг қўламда қўлланилади. Озиқ-овқат саноатида — пиво, квас, арақ-вино ишлаб чиқаришда, чойлар мазасини яхшилаш учун қўшилади. Гёё кўнчилиқда, сиёх, туш,

Шифобахш гёёлар

ЧУЧУКМИЯ

бўёқ ишлаб чиқаришда, сигареталарнинг сифатини яхшиловчи омил сифатида ишлатилади. Шу босис ҳажон бозорида жуда қадрланади.

Халқ табибатида гёё илдиэи нафас йўллари шомоллашида (пневмония, ларингит, сурункали бронхит), йўтал, уқир ва сурункали гастритлар, яра, сурункали холецистит, захарланганда, бронхит астма (нафас қисилиш), экзема, пешоб қайчиқори дори сифатида тавсия этилган. Монголия халқ табибатида гёё йўтал қолдириш учун дори сифатида тавсия этилган.

Бу ўсимлик ҳусусида Абу Али ибн Сино шундай ёзган: «...Унинг шираси ва шунингдек илдиэини милкакка қўйлади. (Шиллар пайдо бўлганда — М. М.). Мумли суртма билан қўшиб оловдан куйганга қўйлади. Шираси эса жароҳатланганларга ишлатилади. Улка найини юмшади ва тозалайди, ўпка ва томоққа фойда қилади ва овозни тозалайди... Чанқовни босади. Эски иситмаларга фойда қилади...»

Қадимги хитойлик шифокорлар чучукмияни гузаллик ва ёшлиқни сақловчи «Хаёт илдиэи» — жёншёндан кейинги иккинчи дори деб ҳисоблашган.

Тиббиёт табибатида гёё ўпка шомоллашида, сил, хасталиқда, меъда, жигар, буйрак, камқонлик, шомоллаш хасталиқда, илон чақиб олганда, кутурган ил қопганда ишлатилган. Ҳиндистонлик шифокорлар гёёни нафас қисқанда, енгил сурги ва пешоб қайчиқори, кўз хасталиқларида тавсия этишган. Баргидан тайёрланган бўтқа оёқ терлашига қарши қўлланилган.

Замонавий табибатида гёё препаратлари белгалик қўриқувчи ва пешоб қайчиқори омил сифатида тавсия этилган. Илдиэидан қайнатма тайёрлаш учун аввало, илдиэи майдаланади. 50 грамм илдиэига 500 миллиграмм ҳайноқ сув қўпилади ва паст оловда 30 дақиқа қайнатилади, доқа орқали сўзилади. Тайёр бўлган қайнатмадан кунига 1 ош қошиқда 4 марта ичилади.

Гёё илдиэи асосида бир неча дори турлари ишлаб чиқарилган. Қайида шулар ҳақида қисқача тўхталиб ўтамиз. ЛЕКВИРЕН — гёё таркибидagi флавонолларни сақлайди. Таблетка ҳолида ишлаб чиқарилган. Бу дори шомоллашга қарши, оғир қолдирувчи, меъда ва ўк йи бармоқли ичак яраси хасталиқда қўлланилади.

ГЛИЦЕРЕН — гёё илдиэининг глицирризини қисқалтиришда тайёрланган. Жуда ширин маздага эга, хидси, буйрак усти беэи феолиитини яхшилайди. Нафас қисқишда, алергик дерматит, экзема ва бошқа хасталиқларда тавсия этилган. Бу дори юрак, жигар ва буйрак феолиити бўзилган кишиларга тавсия этилади.

«КУРРАК ЭЛИКСИР» — чучукмия илдиэи кўп (60 қисм), юмшақил спиритли эритмаси (10 қисм), анис мойи (1 қисм), спирт (49 қисм) ва сув (180 қисм)дан таркиб топган. Бу дори суоқ ҳолида бўлиб, 20-30 томчидан 3-4 марта кунига ичилади. Болаларга ҳам тавсия этилади. Уларнинг ёши нечада бўлса, шунча томчи ичилади. Бу йўтал ҳуружидга тавсия этилади. Шунингдек, гёёдан флакарбин ҳолида ҳам яратилган. Бу меъда ва 12 бармоқли ичак яраси хасталиқда қўлланилади.

Гёё илдиэи тинчлантирувчи, сурги чойлари — йиммалар таркибига қиради. Чучукмия (ширинмия) ўсимлигини юрак феолиити, қон босими ошган кишиларга, ҳомиладор аёлларга қўллаш тавсия этилмайди.

Мирзамир МИРЗАШАРИПОВ, доришунос.

НУРОНИЙЛАР ШОД БЎЛИШДИ

Суратли ахборот

Республикамизда бозор иқтисодиёти муносабатларига ўтиш шароитларида қариялар, боқувчиси йўқ кишилар, ногиронларни ижтимоий муҳофазадаш ишига муҳим эътибор қаратилмоқда. Кунинча Фурқат номли маданият ва истироҳат боғининг оталар чойхонасида ана шундай ғамхўрликнинг яна бир қарра гувоҳи бўлдик. Собир Раҳимов тумани ҳокимлиги ва шаҳар ижтимоий таъминот бошқармаси ташаббуси билан ташкил қилинган тўқин дастурхонга туманда истиқомат қилувчи нуруний отахону онахонларимиз, уруш ва меҳнат ногиронлари таклиф қилинди.

Йигилганларни Тошкент шаҳар ижтимоий таъминот бошқармасининг бошлиғи Ф. Нажмиддинов, Собир Раҳимов тумани ҳокимининг ўринбосари Ш. Пулатов, Тошкент шаҳар Қизил Ярим Ой жамияти раиси У. Мухамедова, Ўзбекистон Халқ демократик партияси С. Раҳимов туман кенгашининг биринчи котиби Ш. Асомов, Ўзбекистон «Адолат» ижтимоий-демократик партияси Тошкент шаҳар кенгашининг иккинчи котиби О. Аҳмедов, ушбу партия С. Раҳимов туман кенгашининг биринчи котиби Ф. Пармоновлар қутлаб қимматбахо совғалар ва пул мукофотларини топширишди. Шу кунин Т. Исмоилов, Х. Расулов, А. Савинов, Ш. Зухров, Норхўжаева, Холмухамедова ва бошқа ногирон кексаларга 22 та ногиронлар аравачалари топширилди.

Й. Охунбоев номидаги маданият ўйи қошидаги ашула ва рақс дастаси хонанда ва созандалари ижросидаги куй ва қўшиқлар, кувнок интермедиялар йигилганларнинг кўнглини хушнуд этиб, кечага ўзгача фойз бағишлади.

Дилшод ИСРОИЛОВ.

СУРАТЛАРДА: Фурқат боғидаги тадбирдан лавҳалар.

Даврон Аҳмедов олган суратлар.

Туйгулар

ЙЎЛЛАР

Яхшиямки йўللар яралган деб ўйлайман. Бўлмаса одам боласи қандай кунларга қоларди. Тасаввур ҳам қилолмайман.

Гудак бола йўлга кирганда унинг ота-онасига қанчалар қувонч бахш этади. Шу миттигина жон ҳам йўл юради. Бемақсад бўлса ҳам интилади, илоҳи бўлса учаман дейди.

Бола улғайганда унинг йўллари ҳам улғайди. Мактабга қараб етаклайди уни йўллар. Билим юртига элтувчи сўмоқлар бора-бора ўсим қалбида буюк мақсадларни тўғдиради. Унинг онт чирого ёнади. Мақсад деб аталган улғу қошонани ана шу чироқ нурафшон қилади.

Йигитнинг юрак йўллари сирли бўла боради. У мақсоди сари дадил одим отаётганда қанотга муҳтожлик сезади. Уни бир қаноти билим, сабот, ирода бўлса, иккинчи қаноти муҳаббат, садоқат бўлади. Унинг йўллари муҳаббат қасрига бориб туташади. Йигитнинг қалби энди булоқдек қайнайди. Орзуларга, умидларга, тўлади. Ер васлини кўмсаган юрак иш шуъаларига ғарқ бўлади. Йигит йўлга отланади. Энди унинг одими дадил, қалбида жасорат, муҳаббат, садоқат, кўзларида шийёқ нури.

Йўллар нўҳа билмайди. Бир довондан иккинчи довонга элтаверади. Одам боласи олдинги интилиб яшайверади, яшайверади. Йўллар умрини нурга тўлдиргани сайин ундан ўз ҳақини олиб ҳам қолади. Қирқинчи довонда сочга оқ тушади. Бу яшав ўтган сермазmun йилларнинг, самарали йўлларнинг биринчи муҳри, биринчи хўрсиниги, биринчи истироби. Қилолмай қолган ишларнинг армони. Йўлларнинг эса шиддатда чорловчи қақирғидир.

Одам боласи энди қалби шуурга, гурурга, жиндек гўссага тўлиб йўл юра бошлайди. Энди унинг елкасида оила учун, жамият учун, Ватан учун, яшаган умри учун масъулилик юки бор. Бу юк уни яхшиликка ўндайди. Одамлар ёлғиз ўзи учун яшамайди деган фикрни онига қўяди. Энди йўл юрасану ортинга қарамайсан, қарашга балки юрагинг бетламаса. Қарасанг қанча-қанча армонларинг, эзгу фаслларинг қолиб кетганини кўрасан. Балки ана шу армонлар кўзига тик қаролмаслик ҳисси сени фақат олға босишга ундар. Армонларинг ўрнини барибир тўлдиршинг керакку ахир. Лекин армонлар ўша босиб ўтилган йўлларнинг армоники!

Барибир қарайсан. Умр бекатларига қолиб кетган болалигинг, ёшлигинг кўзларинг, қалбингнинг ёндирди. Дўстингга қилган хиёнатинг, алданган илк муҳаббатнинг аламли нигоҳлари жисми жонингга ўртади. Ўртади-ю кўзларингдан қайноқ томчилар юзларингга қуйдириб тушади. Энди сенинг малҳаминг одамларга қилган яхшилигиндир. Агар яхшилик бир умр ҳамроҳинг бўлса, армон жароҳатларинг битиши осон. Қалбингда эзгулик бўлмаса — қолган йўллар-

мин қилмоқда. Сайёхнинг ҳомийлари йўқ. У йўл-йўлақай яхши одамлар берадиган кичик ҳайр-эхсон эвазига яшайди. Барча сафарлар лаш-лушларини эса ўзи ясаган уч гилдиракли велосипедга ортиб юради. Ўзи ҳам ҳар қандай об-ҳаво шароитида ана шу соябонли аравачада ухлайди.

Австрияда бу ғайри оддий сайёх келганлигини тасодифан пайқашди. Йўл полицияси диққатини пиёда ва велосипедчилар юриши тақиқланган йўлдан бамайлихотир келаётган кимса тортди. Аввалига уни дайди ёқи қонқоқ деб ўйлашди. Кейин эса гап нимадалигини билишгач, унга йўл қондисини тушунтириб, саёхати ҳақида журналистларга хабар берди.

Бақодир ХАСАНОВ тайёрлаган.

Яккасарой туманидаги 9-хунар-техника билим юрти фаолияти билан таълимнинг қартайиб қолган бобомнинг насихатлари яна қулоғим остида жаранлагандек бўлди.

— Бу ерда қизларимиз ҳам хунар ўрганишади, ҳам ўрта маълумот оли-

Хунар масканларида

ҚИЗЛАР БЕКАЛИККА ТАЙЁРЛАНДИ

шади, ҳам келгусида ўз оиласининг энг яхши бекаси бўлишга тайёрланишади, — деди хунар маскани директори Илхом Пулатов. — Ўқув ишлари билан ўзини таълим-шунгиз мумкин.

Танишдим. Билим олиш, хунар эгаллаш, мустақил ва буюқ Ватанга муносиб фарзандлар бўлишга интилаётган талабаларни кўриб ҳавасим келди. Ўзбекистонимиз мустақил бўлган ушбу даргоҳда ҳам қатта ўзгаришлар юз берди, ўқув ва таълим дастурлари янада бойитилди. Шу даргоҳда қадар бу даргоҳ 20 мингдан зиёд уста тикувчилар тайёрлаб чиқарди. Айни кунларда эса 750 нафар қиз бичиш-тиқиш сирларини ўрганиб, таълим-тарбия олмақда.

— Қизларимизга билим, хунар ўргатиш билан бирга уларни бўлғуси оила бекаси бўлишга ҳар томонлама тайёрлаш ҳам диққат марказимизда, — дейди ўқитиш ишлари бўйича мудири Муҳаббат Тўйчиева. — Яъни уларга фарзандлар тарбияси, турмуш ўртоғи, қайнонага қандай муносабатда бўлиш, иккинчи хондонда қандай мослашиш кабилар. Бу мураккаб ва масъулиятли вазифа Низомиёй номли Тошкент давлат педагогика институтининг индустриал педагогика факультетини тугатган мураббийлар зиммасидадир.

Зеҳнли, зукко талабалар ишлаб чиқариш амалиётларини «Юлдуз», «Паризод», «Қизил тонг» корхоналарида ўтказиб, ҳар томонлама тажриба орттиришлари. Таълим олишни эндигина бошлаган бўлсаларда, ўзларининг зеҳн ва қобилиятлари, тиришқоқликлари билан устозлар назарига тушган қизлар талайгина. Надежда Ерзикова, Сайёра Низонова, Виктория Алиева, Шахноза Қосимова, Нилуфар Бобомирзаевалар шулар жумласидандир.

Билим юрти устозлари ва талабаларнинг режалари улкан. Аввало ўқув ва хунар базаларини кенгайтириш, ўз фирма ва дўконларини очиш, ниҳоят хориж билан кенг алоқа қилиш кўзда тутилмоқда.

Сайридин ХОЛОВ.

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ

ВА ЭЪПОНЛАР

«ТОШКЕНТ ТЎҚИМАЧИЛИК КОМБИНАТИ» ҳиссадорлик жамиятининг ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ТЕХНИКА ЛИЦЕЙИ Тошкент шаҳрида истиқомат қилувчи қизларни ТЎҚУВЧИ, ИП ЙИГИРУВЧИ, КАЛАВАЛОВЧИ, ПИЛИКЛОВЧИ, ИП ЎРОВЧИ, ИП ПИШИТУВЧИ КАСБАЛАРИНИ ЭГАЛЛАШ УЧУН ЎҚИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Ўқиш муддати 4 ойдан 8 ойгача.

Ўқувчиларга 1-2 ой учун 1100 сўмгача, 3-4 ойларда 700 сўмгача ва 100 фоиз иш ҳақи, 5-8 ойларда 200 сўм ва 100% ойлик маоши тўланади, бу 2000-2500 сўм бўлиши мумкин.

Лицей ўқувчиларидан солиқ олинмайди, лицейни тугатгандан сўнг 3 ой давомида ишлаган маошга 20 фоиз рағбатлантириш пули тўланади. Бу 2000-2500 сўм бўлиши мумкин.

Асосий касбни эгаллаб ишлаётган ишчиларнинг ойлик маоши 3200 сўмдан 4800 сўмгача ва ундан юқори бўлиши мумкин. Асосий касбда ишлаётган ишчилардан 25 фоиз солиқ олинади.

ЛИЦЕЙ ЎҚУВЧИЛАРИ ҲИССАДОРЛИК ЖАМИЯТИДА ТАШКИЛ ҚИЛИНГАН ҲАММА ИМТИЁЗЛАРДАН ТЎЛИҚ ФОЙДАЛАНДИЛАР.

Ҳар ойда ўқувчилар маошига бир кунига 10 сўм овуқт пули қўшиб тўланади.

Лицейда ЎҚИШ ГУРУҲЛАРИНИНГ ТЎЛИШИ БИЛАН БОШЛАНДИ.

Қуйидаги ҳужжатлар топширилади: раҳбар номига ариза, паспорт, 6 дона (3х4) расм, маълумоти ҳақидаги ҳужжат, талабалар тиббий қўрикдан ҳиссадорлик жамиятининг тиббий бўлимидан лицей йўлланмаси билан ўтказилади.

Бизнинг манзилгоҳ: Тошкент шаҳри, Абдулла Қаҳҳор кўчаси, 34-уй. (80, 135, 2-автобусларнинг «Билим юрти» бекати).

Телефонлар: 55-44-85, 55-44-96.

ТАШКИЛОТ ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

«СИНО-303» холодильниклари, «CEMUPF» телевизорлари, 486 D X2-66 компьютерлари, «PANASONIC» 130, 230, 500, 700, 1215 телефакслари,

«CANON» 300, 310, 320, 330 ксерокслари, телефон аппаратлари, калькуляторлар, темир-бетон конструкцияларини арматуралаш учун симлар, пахта боғлаш учун 4-5 мм. ли симлар, пахта учун банджарлар, ёзув машинкалари учун тасмалар ва 13 мм. ли «Optitek» принтерлари (Германияда ишлаб чиқарилган),

бой ассортиментда канцелярия моллари, комбинзонлар, қўлқоплар, 75-100W, ДРЛ-400, ЛБ-40 кизитиш лампалари, резина пошнали пиймалар, жун одеяллар (Туркия), пахмоқ сочиклар (Сурия), Австрия ва Испанияда ишлаб чиқарилган гулқоғозлар, кафель (Эрон).

ТЕЛЕФОНЛАР: 72-98-17, 79-47-74.

Манзилимиз: Халқлар дўстлиги шоҳ-қўчаси, 100.

РАДИО-ТЕЛЕФОН «АЛТАЙ»

АЛОҚАСИДАН ФОЙДАЛОНАЁТГАН КОРХОНАЛАР ВА ТАШКИЛОТЛАР ДИҚҚАТИГА!

1995 йил октябрь ойидан

бошқа банкка кўчиш муносабати билан Сизларга янги банк манзилгоҳини ТАНИШТИРИБ ЎТАМИЗ:

Ҳисоб рақами 000428219, к/сч 700161821.

САКБ Алоқабанк Тошкент шаҳри, МФО 172612721.

ТЕЛЕФОНЛАР: 49-01-20, 44-25-67.

Тошкент шаҳар «Жамшир» фирмасининг йўқолган думалоқ муҳри

БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

Сирғали туманидаги маъсулият чекланган жамият «Сурхстар» фирмасининг йўқолган думалоқ муҳри

БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

Муассис:
Тошкент шаҳар
ҲОКИМЛИГИ

Газета Ўзбекистон
Республикаси Давлат
матбуот қўмитаси
рийхатта олинган.
Рийхат сони ~ 10.

Манзилимиз:
700000, Тошкент шаҳри,
ГСП, Матбуотчилар
кўчаси, 32-уй.

Телефонлар:
хатлар ~ 33-29-70;
элон ва тикрор забарарини
қўйиб қўйиб қўйиб қўйиб
қўйиб ~ 33-01-42

Элонлар ва тикрор забарарини
қўйиб қўйиб қўйиб қўйиб
қўйиб қўйиб қўйиб қўйиб
қўйиб қўйиб қўйиб қўйиб

Нашир этилиб берилмас
аларни бунга тўри жойлар
даги почта бўлмаганда ёни
«Тошкент почтаси» шаҳар почта
корхонасининг фойдаланиш
бўлимига ~ 33-74-05 телефони
га мурожаат қилишнинг
мумкин.

Ҳажми ~ 2 босма табоқ.
Орфет усулда чоп этилади.
Қўча бичими - А-2.
Газета IBM компьютерда
термид ва саҳифаланди.
Нашир кўрсатиш - 64690.

«Шарк» нафит-машбуа концерни
босмахонаси. Корхона манзили:
«Буюк Шўрон» кўчаси, 44-уй.